

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XXI/123/08
Rady Miejskiej w Miejska Górka
z dnia 17 grudnia 2008 roku

Do zadań samorządu gminy należą sprawy określone w przepisach art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 powołanej wyżej ustawy określone zadania są realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który stanowi część gminnej strategii integracji i polityki społecznej. Z uwagi na fakt, iż Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2008, przyjęty Uchwałą Nr XIII/68/07 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie z dnia 19.12. 2007 roku, traci ważność z dniem 1 stycznia 2009 roku, uzasadnionym jest uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Miejska Górka. na 2009 rok.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXI/123 /08
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 17 grudnia 2008 r

PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY MIEJSKA GÓRKA
NA ROK 2009

GRUDZIEŃ 2008 ROK

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
I. Diagnoza problemów uzależnień.....	4
II. Cele programu	13
III. Zadania do realizacji.....	13
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	13
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	13
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.....	13
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	14
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	15
6. Zapewnienie działania Miejskiej/Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Telefonu Zaufania	15
IV. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:.....	15
V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie	15
VI. Sposoby realizacji zadań	15
VII. Finansowanie zadań programu	16
VIII. Sposób sprawozdawania.....	16

WPROWADZENIE

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, jako jedne z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają też na całą populację.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 ze zmianami).

Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd gminy wykonuje zgodnie z art. 4 ustawy, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY MIEJSKA GÓRKA.

1. Alkohol a zdrowie. Mapa źródeł informacji i podjęte działania.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają negatywnie na całą populację. Osobnym typem szkód zdrowotnych są uszkodzenia płodu, powstałe na tle spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne. Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest na trzecim miejscu wśród czynników

ryzyka dla zdrowia, po paleniu tytoniu i nadciśnieniu tętniczym. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Alkohol generuje koszty w wielu dziedzinach życia – od miejsca pracy przez opiekę zdrowotną i leczenie, do przestępczości i szkód spowodowanych wypadkami drogowymi.

Z obliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że koszty ekonomiczne w Polsce sięgają 24 miliardów rocznie. Ale przecież nie wszystkie straty można przeliczyć na pieniądze. Badania przeprowadzone w 2005 roku przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozwalają oceniać rodzaj populacji oraz próg nadużywania alkoholu przez dorosłych. Największy wzrost w tym zakresie odnotowano wśród młodych kobiet w grupie wiekowej od 18-29 lat.

Co dziesiąta kobieta w tej grupie pije ryzykownie. W populacji mężczyzn wzrosła ryzykownie pijąca grupa 50-latków. Wysoki wskaźnik wzrostu ryzykownie pijących odnotowano wśród osób bezrobotnych - wzrost o 48%.

Nadużywanie alkoholu powoduje u człowieka szkody w czterech podstawowych sferach jego życia i zdrowia: psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej. Z ogólnych danych szacunkowych w Polsce 2% populacji to osoby uzależnione od alkoholu, a 4% to dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które stanowią grupę ryzyka społecznego. Skala problemów alkoholowych w znacznej mierze zależy od postaw społeczeństwa wobec alkoholu, wiedzy na temat zagrożeń wynikających z picia, a także od wielkości spożycia napojów alkoholowych.

Aby dokładnie ocenić skalę zagrożeń, w 1998 roku opracowano pierwszy Raport dla Gminy. Raport sporządzony został przez Zakład Badawczo-Consultingowy „Tuan” Andrzej Turek z Wrocławia.

Kolejny raport z badań monitoringowych określający Diagnozę Problemów Uzależnień i Innych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Miejska Górka opracowano ponownie w kwietniu 2007 roku. Diagnozę sporządził Zakład Ekspertyzy- Edukacja-Terapia Grzegorz Hryszkiewicz z Opolno-Zdrój. Raport zawiera skalę problemów alkoholowych, zasoby w zakresie rozwiązywania tych problemów, świadomość społeczną, dynamikę spożycia alkoholu, postawy młodzieży wobec alkoholu i narkotyków, zjawisko przemocy. Raport pozwala zastosować działania zmierzające do ograniczenia szkód i problemów wynikających ze szkodliwego picia napojów alkoholowych i eksperymentowania środkami odurzającymi.

Które z problemów uważa Pan/i za najważniejsze?*	
Zanieczyszczenie środowiska	
Bezrobocie	
Kryzys rodziny	
Wzrost przestępczości	
Alkoholizm	
AIDS	
Zubożenie społeczeństwa	
Kryzys norm moralnych	
Narkomania	
Problemy mieszkaniowe	

Tab. Hierarchia zagrożeń według wg. mieszkańców gminy.

Alkoholizm postrzegany jest jako jedno z ważniejszych zagrożeń (trzeci w hierarchii ważności – 39% wskazań). Gdy dodamy do tego zagrożenie narkomanią (42% wskazań), otrzymamy pełny obraz tego, jak mieszkańcy Miejskiej Górki postrzegają problemy związane z uzależnieniami.

Raport potwierdza, że nadal edukacja i szeroko rozumiane działania z profilaktyczne i edukacyjne muszą być prowadzona dla całego społeczeństwa. Gdy nadużywanie alkoholu trwa latami, dochodzi do rozkładu życia rodzinnego, społecznego i zawodowego trafiają, dopiero do placówek zajmujących się motywacją do leczenia czyli do Poradni Uzależnień lub Punktów Konsultacyjnych czy placówek stacjonarnych-szpitali. Poddają się dobrowolnemu leczeniu lub sądowym procedurom. Niejednokrotnie trafiają do zakładów karnych lub zostają bezdomni.

Z raportu wynika że mieszkańcy miasta posiadają właściwy stosunek do sądowego zobowiązania do leczenia. Pokazuje to niżej przedstawiona rubryka.

Zobowiązanie do leczenia powinno się stosować:		
Wobec wszystkich osób uzależnionych od alkoholu	61	%
W pewnych przypadkach (np. szkody społeczne)	26	%
Nie powinno się w ogóle stosować przymusu	4	%
Trudno powiedzieć	9	%

W ramach poprawy świadomości społecznej, kontynuowano rozprowadzanie broszur edukacyjno-informacyjnych „Cięża a alkohol”. Działania te są kontynuacją Ogólnopolskiej Kampanii „Cięża i alkohol”.

Na podstawie danych zebranych z Punktu Konsultacyjnego, który działa we wtorki od godz. 14.00- 16.00 i piątki w godz. od 18.00 do 20.00 oraz na prośbę potrzebującego pomocy w siedzibie Domu Kultury przeprowadzono wiele rozmów motywacyjnych zarówno z osobami uzależnionymi jak i współuzależnionymi.

	2003 r	2004 r	2005 r	2006r	2007	2008 do 15 XI
Liczba rozmów	35	60	64	70	80	76
Liczba osób	15	12	14	20	22	23
Liczba opinii	2	4	4	4	5	6
Leczenie przymusowe	2	1	2	4	5	3
Leczenie dobrowolne	3	6	3	2	4	6

Tab. Dynamika wzrostu liczby osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego.

Po leczeniu stacjonarnym i przeprowadzonej terapii swoje trzeźwienie alkoholicy mogą kontynuować w grupie wsparcia, która działa od 01.04.2004 r. przy siedzibie GKRPA.

Spotkania anonimowych alkoholików odbywają się w każdy piątek od godz. 18.00. Uczestnicy mitingów naszej gminy mają możliwość uczestnictwa także w grupie AA w Rawiczu, Gostyniu oraz w Stowarzyszeniu „Zgoda na trzeźwość”, z którym to GKRPA współpracuje. Można zatem stwierdzić, że istnieje dobra baza do utrzymania trzeźwości i rozwiązywania problemów wynikających ze szkodliwego picia alkoholu.

2. Przemoc domowa a zaburzenia życia rodzinnego

Nadużywanie alkoholu nie ogranicza się tylko do szkód i strat jakie ponosi osoba pijąca. Dotykają one także członków ich rodzin z najbliższego otoczenia. Życie w ciągłym stresie staje się przyczyną stałych dysfunkcji rodziny określanych mianem współuzależnienia. Dla rodzin najczęściej prowadzi się zajęcia wspierające i informacyjne. Takie spotkania-warsztaty dla współuzależnionych odbyły się w 2006r i 2008 roku.

Analizując ostatnie lata z notatek w Punkcie Konsultacyjnym liczba rozmów ma tendencję wzrostową. Żony alkoholików mogą korzystać z grupy Al-anon, która działa w Rawiczu w każdy czwartek, w siedzibie AA przy ul. Mikołajewicza. Istnieje też możliwość kontynuowania spotkań z psychologami, na prośbę osoby z problemem alkoholowym i przemocy. Z takiej pomocy można także skorzystać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu. Często ofiarami przemocy stają się dzieci. W rodzinach z problemem alkoholowym dzieci żyją w ciągłym napięciu, w poczuciu bezradności i niepewności, co w ich dorosłym życiu przejawia się pewnymi schematami zachowań i reakcjami emocjonalnymi, które powodują trudności w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów i radzeniu sobie ze zwykłymi codziennymi sprawami. Można stwierdzić, że zjawiskom przemocy bardzo często towarzyszy uzależnienie od alkoholu.

Z ogólnopolskich danych wynika, że 80% żon alkoholików jest ofiarami przemocy. Przemoc domowa wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnieniem takich przypadków.

Na terenie naszej gminy pomoc i informację można otrzymać w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji u pedagoga szkolnego. Komisja interweniowała w 4 sprawach dotyczących przemocy w rodzinie, a skierowanych na dzieci i dorosłych członków rodziny. Ze względu na wzrostową liczbę ofiar przemocy domowej wskazane jest dalsze szkolenia osób, które uruchamiać będą procedurę odpowiedniej pomocy.

W 2007 roku przeszkolono dyrektorów szkół oraz przedszkoli. W 2008 roku szkolenia prowadzone były dla nauczycieli szkół gimnazjalnych. Właściwe działania określa Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku. Z danych w GKRPA z ostatnich 4 lat wynika, że liczba interwencji policji w przypadkach przemocy w rodzinie wzrasta.

Jak wynika z Ogólnopolskiego Raportu Najwyższej Izby Kontroli szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem.

	TAK	NIE
Czy zostałeś kiedykolwiek pobity w szkole?	5 %	95 %
Czy byłeś kiedykolwiek przez rówieśników zmuszany do robienia czegoś, czego nie chciałeś robić?	11 %	89 %
Czy zostałeś kiedykolwiek napadnięty i okradziony?	4 %	96 %

Tab. Zachowania w zakresie agresji przemocy rówieśniczej

Z badań wynika, że 5% uczniów było ofiarą pobicia w szkole, co dziewiąty był zmuszany do robienia rzeczy niechcianych, natomiast napadniętych i okradzionych zostało 4% młodych ludzi.

3. Nietrzeźwość w miejscach publicznych oraz interwencje domowe.

Na podstawie informacji z Komendy Policji w Rawiczu nadal problemem są nietrzeźwi kierowcy, aczkolwiek według danych jest ich mniej niż w latach ubiegłych. Wzrosła liczba interwencji domowych, co świadczy o wiedzy społeczeństwa i formie pomocy.

W 2006r, 2007r i 2008r przekazano Komendzie Policji- Komendantowi Rewiru dzielnicowego w Miejskiej Górcie razem 200 liczników trzeźwości jako materiału edukacyjnego dla kierowców. Liczniki przekazywane były podczas rutynowej kontroli pojazdów.

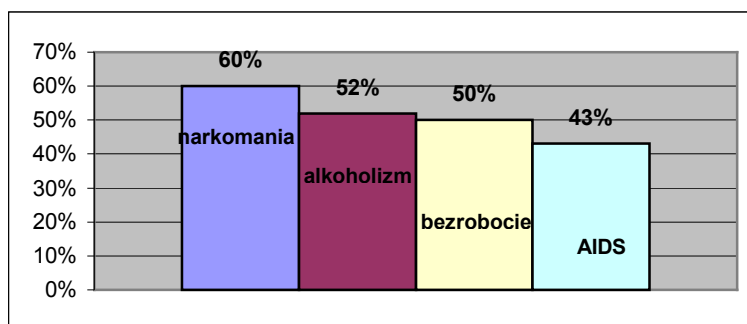
	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007r.	do 28.11. 2008r.
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	56	32	45	18	30
Interwencje domowe w stanie nietrzeźwości	9	12	25	28	20
Interwencje w miejscach publicznych	Brak danych	18	20	Brak danych	20
Inne zagrożeni (kradzieże, włamania)		16	11	14	17
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	6	6	3	10	0

Tab. Skala problemów związanych z używaniem alkoholu przez kierowców

Analizując powyższe dane planuje się prowadzić systematyczne i długofalowe działania edukacyjno - informacyjne we współpracy z Policją, poprzez rozpropagowanie liczników trzeźwości, innych materiałów oraz szkolenie funkcjonariuszy.

4. Alkohol i młodzież

Na pytanie „kiedy w przypadku konsumpcji alkoholu przez młodzież możemy mówić o nadużywaniu?”, odpowiedź brzmi: alkohol jest dla ludzi, ale zdrowych i dorosłych pisze Jerzy Mellibruda w broszurze „Tajemnice Etoh”. Zdaniem lekarzy i psychologów nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych, mogą uszkadzać procesy rozwojowe dzieci i młodzieży. W związku ze słabo ukształtowaną strukturą układu nerwowego, droga do uzależnienia jest krótsza.

Tab. Hierarchia zagrożeń według oceny młodzieży

Z ogólnopolskich danych wynika, że młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia. Młodzi ludzie już w wieku 11-12 lat próbują środków odurzających. Zacierają się różnice pomiędzy chłopcami a dziewczętami pod względem zarówno wzorców picia jak i ilości przyjmowanych substancji.

Poniższa tabelka przedstawia środowisko, w którym pije się alkohol.

Interesujące wydawało się również pytanie, „Gdzie uczniowie spożywają zakupiony alkohol, czy kryją się przed dorosłymi, czy też nie mają takiej potrzeby”.

w szkole (internacie)	0 %	4 %	3 %
u siebie w domu	68 %	11 %	15 %
na dyskotecę	5 %	32 %	21 %
u kogoś w domu	5 %	13 %	13 %
w kawiarni, pubie	4 %	10 %	38 %
w parku (na łące)	0 %	13 %	5 %
pod sklepem	4 %	2 %	0 %
w innym miejscu	14 %	15 %	5 %

Na terenie gminy Miejska Górka w ramach działań profilaktycznych prowadzony jest program profilaktyczny „Trzeci Elementarz czyli program siedmiu kroków”. Aktywnymi odbiorcami była i jest młodzież klas VI-tych oraz rodzice tych dzieci. Program realizowany był w latach: 1998, 2004, 2006, 2007 oraz w edycji jesień 2008, w klasach VI-tych szkół podstawowych. Wokół zachowań związanych z alkoholem narosło wiele mitów. Dlatego istotne jest dostarczenie fachowej i rzetelnej wiedzy.

Według aktualnego raportu świadomość posiadania odpowiedniej wiedzy wśród uczniów jest zróżnicowana. 2/3 uczniów klas szóstych, 43% gimnazjalistów i prawie co trzeci z uczniów klas ponad gimnazjalnych wymaga edukacji.

Poniższe tabele pokazują: preferencję spożywania napojów alkoholowych oraz wizerunek osoby uzależnionej widziany przez młodzież.

	Szkoły podst. kl. VI	Gimnazjum kl. III	Szk. ponagimn. kl. II
PIWO	91 %	66 %	77 %
WINO, KOKTAIL	9 %	17 %	5 %
WÓDKA, LIKIER	0 %	17 %	18 %

Czy alkoholik to człowiek, który:	Szk. podst. Kl. VI	Gimnazjum kl.III	Szkoły pogimnazja lne kl.II
Pije codziennie	59 %	48 %	41 %
Chodzi brudny i zaniedbany	8 %	13 %	2 %
Gdy zacznie pić, nie potrafi przerwać w dowolnym momencie	39 %	60 %	57 %

Znaczącym wsparciem dla realizacji działań profilaktycznych na terenie szkół stało się wprowadzenie obowiązku uchwalenia przez rady pedagogiczne szkolnego programu profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Poprzez różnorodne formy oddziaływań takie jak: profesjonalne programy profilaktyczne, konkursy, festyny profilaktyczne oraz udział w kampaniach profilaktycznych, przekazuje się wzorce zdrowego stylu życia. Nasza gmina od 6 lat uczestniczy w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Działania te są integralnym elementem programu profilaktycznego, a oznacza to odwołanie się do strategii profilaktycznych: np. prawdziwy sportowiec nie pije, nie pali, nie używa narkotyków.

Dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym organizowane były w latach

1999 r-2005 w szkołach zajęcia profilaktyczne, którymi objęto;

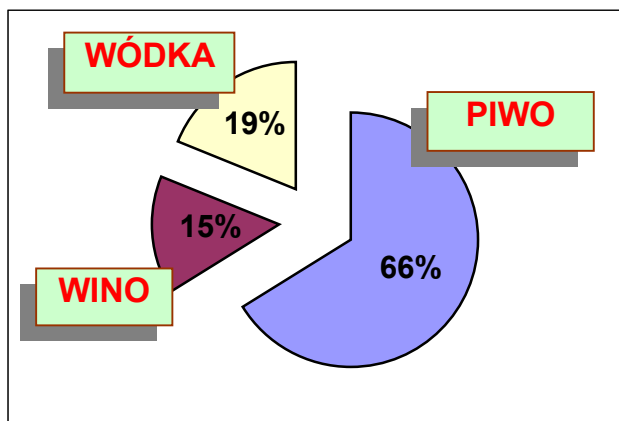
- w 2000 r - 60 dzieci,
- 2001 r. - 84 dzieci,
- 2003 r.- 100 dzieci,
- 2004 r. - 96 dzieci,
- 2005 r. -103 dzieci.

Od września 2005 i 2006 roku dzieci z grupy ryzyka społecznego korzystały z zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań. W 2007 r. podjęto działania merytoryczne w kierunku uruchomienia świetlicy środowiskowej - opiekuńczo-wychowawczej na terenie miasta Miejska Górka. Projekt świetlicy we wrześniu skierowano do władz samorządowych.

Od lipca 2008r rozpoczęła swoją działalność. Świetlica prowadzona jest w budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie. Zajęcia prowadzone są 3 razy tygodniu po 3 godziny. Bierze w niej udział grupa 24 dzieci. Są to dzieci z grupy ryzyka społecznego. Podstawowym zadaniem funkcjonowania świetlicy jest pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów, pomoc w nauce, nauka wartości, nauka asertywnych zachowań abstynencyjnych.

5. Rynek alkoholowy

Skala problemów alkoholowych, a także wskaźnik uzależnień wynika z tzw. modelu picia. W większości jesteśmy konsumentami napojów alkoholowych. Preferuje się spożycie napojów alkoholowych o niższej zawartości alkoholu.

Tab. Struktura spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy

Badania ogólnopolskie pokazują, że polityka cenowa i administracyjna ma zasadniczy wpływ na ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu.

Obowiązkiem samorządu gminnego jest ustalenie limitu punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Limit ustalono na wysokości 40 (wcześniej 50) punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na wynos (poza piwem), oraz limit 10 (wcześniej 15) punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

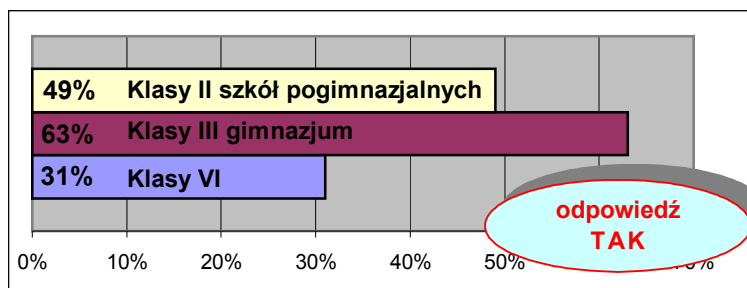
	2005	2006	2007	2008
Liczba punktów ogółem	46	43	45	44
Handel detaliczny	36	37	38	38
W tym w ramach limitu	40	40	40	40
Gastronomia	10	6	7	6
W tym w ramach limitu	10	10	10	10

Tab. Liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich zadań systematycznie przeprowadza kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2008 przeprowadziła 41 kontroli pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wyodrębnienie stoiska z alkoholem, zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, informacje o szkodliwości nadużywania alkoholu, zakaz reklamy, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych). W wyniku kontroli udzielono kilku podmiotom pouczenia oraz kilka punktów poddano monitoringowi. Niepokojący jest fakt, że młodzież niepełnoletnia nie ma problemu z zakupem alkoholu. Ten fakt świadczy o konieczności systematycznej edukacji sprzedawców napojów alkoholowych.

Innym problemem jest bierność dorosłych świadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym

Na pytanie „Czy kiedyś samodzielnie kupiłeś alkohol?” uzyskano następujące odpowiedzi:

Jak z powyższego wynika, zakup alkoholu nie stwarza dla dzieci i młodzieży większych problemów – sprzedawcy sprzedają alkohol nawet 13-latkom.

W roku 2006 przeprowadzono szkolenie dla właścicieli i sprzedawców placówek handlujących alkoholem. Z szkolenia skorzystało 35 osób. Ponowne szkolenie przeprowadzono w 2008 roku. Wzięło w nim udział 24 podmioty.

II. DANE DOTYCZĄCE MIEJSC I FORM POMOCY DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM ORAZ OSÓB WSPÓLUZALEŻNIONYCH

1. Punkt Konsultacyjny czynny jest we wtorek od godz.14.00-16.00 oraz piątek od godz.18.00-20.00 (konsultacje z terapeutą), siedziba mieści się w Domu Kultury wejście z tyłu budynku. Z tej formy pomocy w 2008 roku skorzystało 45 osób
2. Poradni Leczenia Uzależnień w Rawiczu.
Leczenie ambulatoryjne: z pomocy skorzystały 3 osoby
3. Grupa wsparcia AA „Krokus” - mitting w każdy piątek od godz.18.00 siedziba - Dom Kultury wejście z tyłu budynku.
4. Grupa Al-anon dla współuzależnionych kobiet – mitingi w Rawiczu czwartek od godz. 18.00
4. Leczenie w placówce stacjonarnej - w 2008r skorzystało 5 osób
Osoby, które skorzystały z leczenia stacjonarnego i grupy wsparcia utrzymują abstynencję.
5. Interwencje Policji wobec przemocy w rodzinie:
W 2008 roku odbyło się 16 interwencji.
7. Wypadki drogowe z udziałem nietrzeźwych kierowców:
liczba nietrzeźwych kierowców -30

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	Ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

Jak z powyższej tabeli wynika, **w naszej gminie żyje szacunkowo:**

- osób uzależnionych od alkoholu - 180-270
- osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych - 360-450
- dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików - 360-450
- osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu - 450-630
- ofiar przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym - 480-600 dzieci i dorosłych

Mając na uwadze powyższe dane dla każdej z tych grup problemowych Gminny Program PiRPA zawiera propozycje pomocy i wsparcia.

III. CELE PROGRAMU

- przeciwdziałanie problemom alkoholowym na terenie Gminy Miejska Górka
- przeciwdziałanie problemom przemocy w rodzinie
- minimalizacja szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu
- zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego.

IV. ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy : Poradnia Leczenia Uzależnień w Rawiczu, Oddział Leczenia Uzależnień w Czarnkowie oraz Legnicy.
- Dofinansowanie działalności (koszty utrzymania) punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie (Punkt Konsultacyjny - siedziba Dom Kultury w Miejskiej Górcie)
 - Dofinansowanie szkoleń pracowników leczenia odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- finansowanie /dofinansowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych i innych struktur dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym-Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Miejskiej Górcie.

- dofinansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i problemem przemocy

- Spotkanie integracyjno-profilaktyczne dla dzieci z grupy ryzyka społecznego
- Tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań
- Współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta”
- Tworzenie interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom
- Dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocy
- Uruchomienie/współfinansowanie/sfinansowanie miejsca bezpiecznych przesłuchań, przyjaznych dziecku, ofierze czy świadkowi przemocy, tzw. „Niebieskiego Pokoju”
- Finansowanie wyjazdów i kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy
- Finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb
- Finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów)
- Włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i przemocy organizowanych przez PARPA oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy Radiowych i Telewizyjnych w Poznaniu.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- Realizacja w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych programów profilaktycznych, wpisujących się w szkolne programy profilaktyki
Zakup literatury i innych materiałów edukacyjnych o tematyce uzależnień
- Wspieranie i dofinansowanie imprez i konkursów dla dzieci i młodzieży o tematyce z zakresu profilaktyki uzależnień
- Wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu
- Wspieranie i dofinansowanie działań z zakresu pozalekcyjnych zajęć sportowych i kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, realizujących programy profilaktyki problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (nikotyny, alkoholu, narkotyków)

- Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS, debat w lokalnych mediach
- Realizacja działań w ramach kampanii ogólnopolskich „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne”
- Działania edukacyjno – informacyjne skierowane do kierowców
- Wspieranie i dofinansowanie imprez promujących zdrowy styl życia i wzorce godne naśladowania
- Współpraca z lokalnymi mediami – gazeta „Wiadomości Miejskogóreckie” w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
- Wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- Współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka
- Wsparcie finansowe dla stowarzyszeń abstynenckich

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem

6. Zapewnienie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego w Miejskiej Górcie.

- Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA
- Finansowanie szkoleń dla członków Komisji (obowiązek ustawowy)

V. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓLREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

- Urząd Marszałkowski
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki
- Komenda Powiatowa Policji w Rawiczu
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe
- Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miejskiej Górcie
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rawiczu
- Dom Kultury w Miejskiej Górcie

VII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Burmistrz Miejskiej Górci przy pomocy Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji GPPiRPA

2. Zadania realizowane są przez:

- Zlecenie zadań jednostkom miejskim/gminnym, placówkom oświatowym w drodze

konkursów ofert

- Zakupy i zlecenia zewnętrzne:

- a. poprzez konkursy ofert
- b. poprzez zamówienia publiczne
- c. bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.

Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Urząd Miejski w Miejskiej Górcie.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta/Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi na kwotę 128.000,00 zł oraz 12.000,00 w rozdziale 851153- na przeciwdziałanie narkomanii.

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu. Dopuszcza się możliwość aneksowania umów na kolejny rok w celu kontynuacji zadania.

Zasady wynagradzania członków komisji:

1. Członek komisji otrzymuje miesięczną dietę w wysokości – 75,00 zł
2. Członkowie Komisji działają na zasadzie powołania przez Burmistrza .

IX. SPOSÓB SPRAWOZDAWANIA.

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, przedstawiane jest Radzie Miejskiej przez Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji GPPiRPA

X. RAMOWY PLAN REALIZACJI ORAZ FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

l.p	Zadania do realizacji	Zadania szczegółowe	Kwotowa wydatków	Procentowa struktura wydatków
1	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy Miejska Górka - dofinansowanie nowoczesnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych - dofinansowanie programów związanych z przemocą w rodzinie i kryzysami rodzinnymi - dofinansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie w Miejskiej Górcie - finansowanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - dofinansowanie szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego 	15.000,00	11,7%
2	2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym - tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocą w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań - współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta” - tworzenie interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocą w rodzinie - zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocą oraz ich rodzinom - dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocą - uruchomienie/ współfinansowanie miejsca bezpiecznych przesłuchań, przyjaznych dziecku, ofierze czy świadkowi przemocą, tzw. „Niebieskiego Pokoju” - finansowanie wyjazdów i kolonii dla 	61.500,00	48,2%

		<p>dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finansowanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Miejskiej Górcie 		
3	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w szkołach w ramach szkolnego programu profilaktyki - finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży - finansowanie/dofinansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych w grupach podwyższonego ryzyka (dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym, wychowankowie młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych, internatów, burs, ochotniczych hufców pracy i innych) - wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu - wspieranie/dofinansowanie programów sportowych z elementami profilaktyki w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych - finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb - finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów) - włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i przemocy - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie - wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji - finansowanie/organizowanie szkoleń dla 	29.000,00	22,6%

		przedsiębiorców handlujących alkoholem		
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka - wsparcie finansowe stowarzyszeń abstynenckich - dofinansowanie zadań profilaktycznych (zakup nagród)-realizowanych przez PSSE w Rawiczu - dofinansowanie działań wspierających czynniki chroniące(talent i zainteresowania) „ Zostań gwiazdą”- Dom Kultury - dofinansowanie zadań profilaktycznych realizowanych przez Komendę Powiatowa Policji w Rawiczu. 	5.000,00	3,9%
5	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		0.00	
6	Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Telefonu Zaufania,	<ul style="list-style-type: none"> - Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA (remont lokalu). - Finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy) - Wynagrodzenia dla członków Komisji - wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w punkcie konsultacyjnym Wynagrodzenia dla osób pracujących w ośrodku interwencji kryzysowej, telefonie zaufania 	17.500,000	13,2%

